

RA Infra BV
t.a.v. C. Theunisse
Den Dries 4
5552 CL Valkenswaard

Datum: 13 oktober 2020
Behandeld door: Bart Hendriks
Ons kenmerk: P2019/81a
Uw kenmerk:

Notitie aanvullend onderzoek sporthal Amundsenstraat te Valkenswaard

Aanvullend onderzoek vleermuizen

Deze notitie heeft op het aanvullende onderzoek aan de sporthal aan de Amundsenstraat te Valkenswaard. Uit de eerder door Ecologica uitgevoerde quickscan kwam naar voren dat aanvullend onderzoek naar gebouw bewonende vleermuizen noodzakelijk was. In het kader van de Wet natuurbescherming is daarom zorgvuldig in kaart gebracht wat de huidige situatie in het plangebied is ten aanzien van deze soortgroep. Deze notitie behandelt de resultaten van dit onderzoek.

Onderzoeksgebied

Het plangebied betreft de sporthal aan de Amundsenstraat te Valkenswaard (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**) welke gesloopt zal gaan worden. Het onderzoek zal het plangebied zelf betreffen, maar ook de directe omgeving, voor zover daar effecten op te verwachten zijn.

Figuur 1: Ligging sporthal/plangebied (rood omlijnd) (Google Earth).

Aanpak vleermuisonderzoek

Uitgangspunt van dit vleermuisonderzoek is de Wet natuurbescherming. Het onderzoek betrof de te slopen gebouwen alsook de directe omgeving. Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van Pettersson D240X batdetectoren en een Batlogger. Dit zijn apparaten die de voor de mens onhoorbare sonar van vleermuizen omzetten in voor de mens hoorbare geluiden. In totaal vonden er vijf inventarisaties plaats, conform het vigerende Vleermuisprotocol. Drie in de periode juni - 15 juli (onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en/ of foerageergebied) en twee in de periode 15 augustus - 15 oktober (onderzoek naar paarverblijfplaatsen, vliegroutes en/ of foerageergebied). Zie 1 voor het overzicht van de inventarisatiedata en weersomstandigheden. Het veldwerk werd uitgevoerd door Sven Verkem (onderzoek d.d. 3 juli) en Ben van der Wijden (overige veldonderzoeken).

Tabel 1: Overzicht van de data en weersomstandigheden van het vleermuisonderzoek.

Datum	Begintijd	Eindtijd	Temp (°C)	Weer	Neerslag	Wind (Bft)
23-05-2020	21:17	23:42	17	Licht bewolkt	Geen	3
27-06-2020	03:20	05:26	19	Zwaar bewolkt	Geen	2
03-07-2020	21:57	00:01	18	Licht bewolkt	Geen	3
24-08-2020	23:15	01:21	15	Onbewolkt	Geen	0
24-09-2020	21:35	23:50	14	Zwaar bewolkt	Lichte neerslag	2

Resultaten

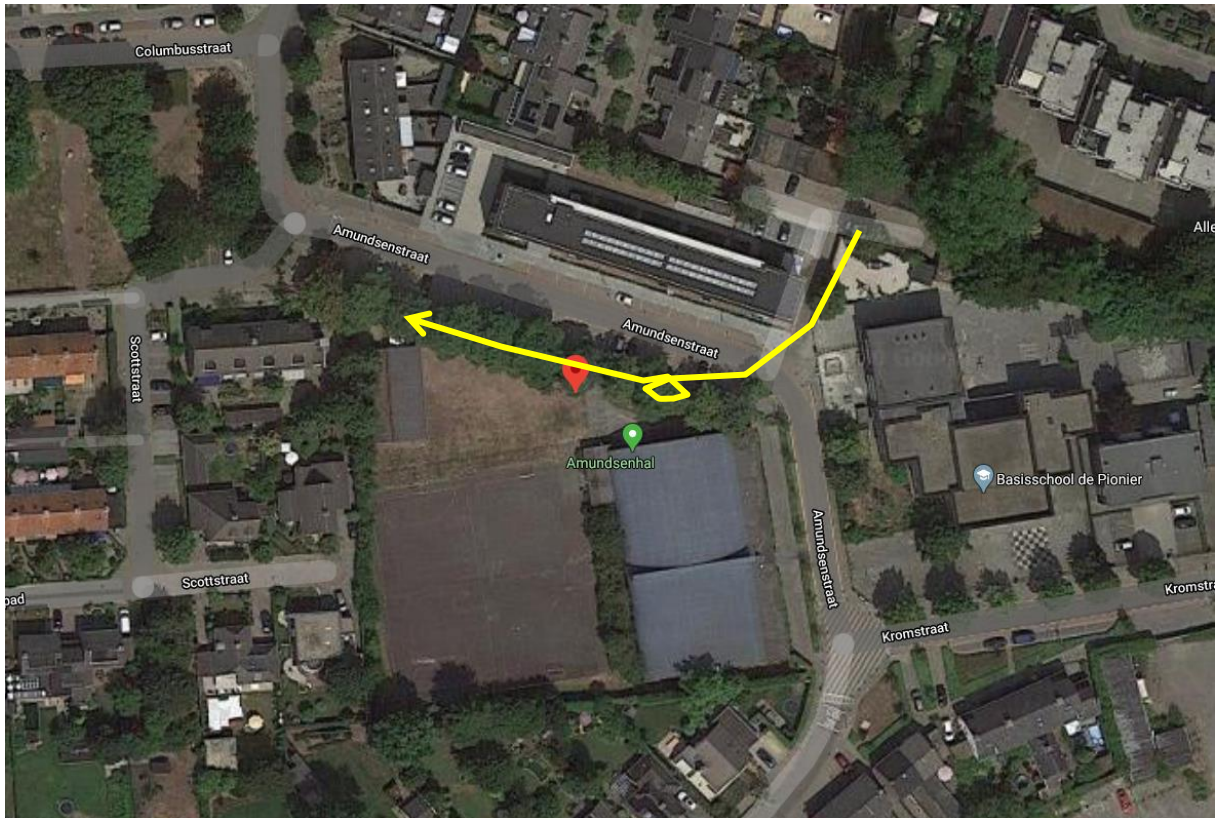
Periode 15 mei – 15 juli

Tijdens het eerste bezoek op 23 mei zijn twee soorten waargenomen; de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis. De laatvlieger is alleen in klein aantal passerend waargenomen zonder directe binding met de sporthal. Twee dieren vlogen individueel over het plangebied. Er wordt door gewone dwergvleermuizen veel gefoerageerd langs de bomenrij. Hier is ook een vliegroute aanwezig voor minimaal 3 dieren. Daarnaast zijn er diverse gewone vleermuizen waargenomen die de sportvelden oversteken. Aan de achterzijde is één roepende gewone dwergvleermuis waargenomen. Een verblijfplaats van dit dier is echter niet aangetroffen. In het totaal zijn er 43 waarnemingen gedaan.

Op 27 juni wordt 's ochtends rond 03:45 vrij veel activiteit van gewone dwergvleermuizen geconstateerd langs een woning op korte afstand van het plangebied. Even later wordt een laatvlieger foeragerend gezien rond het lage gebouwtje van buurtvereniging 'De Horizon'. De activiteit bij het witte huis aan de Kromstraat direct ten zuiden van het plangebied blijkt een kolonieplaats van gewone dwergvleermuis. De dieren vlogen allemaal in onder de nokpan aan de straatzijde. Het betreft een grote groep, vermoedelijk een kraamkolonie. Er zijn minimaal 10 invliegende dieren waargenomen. Het aantal bleek niet exact te bepalen. Om 04:37 vliegt nog een gewone dwergvleermuis over in noordelijke richting. Even later zijn een tweetal dwergvleermuizen nog druk aan het foerageren tussen het lage gebouwtje dat vasthangt aan de sporthal en de aanwezige containers op het sportveld. Om 05:00 vliegen er, aan de achterzijde van het gebouw, twee elkaar achtervolgende gewone dwergvleermuizen. Rond 05:05 is er geen vleermuisactiviteit meer. Er zijn geen invliegende dieren waargenomen in de sporthal.

Tijdens het veldbezoek op 3 juli is er al zeer vroeg op de avond activiteit van gewone dwergvleermuizen in noordelijke hoek tussen sporthal en bomenrij. Er blijkt een vliegroute te zijn van een groot aantal gewone dwergvleermuizen (minimaal 30 dieren zijn gepasseerd, waarschijnlijk dus een kraamkolonie). Dieren blijven, zeker in het begin van de avond, telkens even rondvliegen in de donkere hoek tussen sporthal en bomenrij. Er volgen ook twee laatvliegers dezelfde vliegroute. De bomenrij wordt daarna

de hele avond zeer intensief gebruikt als jachtgebied. Tijdens dit veldbezoek zijn geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Andere soorten zijn evenmin waargenomen.

Figuur 2: Vliegroute gewone dwergvleermuis.

Periode 15 augustus – 1 oktober

Tijdens het veldbezoek in augustus blijkt het metalen deel van de sporthal inmiddels te zijn gesloopt. Hoewel dit deel voor vleermuizen niet geschikt was, blijkt dat een muurdeel is volgespoten met purschuim. Indien er vleermuizen aanwezig waren, kan dit nadelige effecten hebben gehad. Tijdens dit veldbezoek is relatief weinig activiteit van vleermuizen. Er is één roepende gewone dwergvleermuis waargenomen. Er is niet echt een aanwijzing dat deze vleermuizen een direct binding bij het gebouw heeft. Er is ook geen specifieke activiteit in de buurt van de voormalige kraamkolonie.

Op 24 september wordt om 21:50 een gewone dwergvleermuis waargenomen die binnenvliegt in het open gat aan de hoek van het gebouwdeel dat niet gesloopt is. Door de gedeeltelijke sloop is er een soort afdak ontstaan. Het geheel heeft de afmeting van een grote kamer. Vanwege het maken van een opname is er niet waargenomen dat het dier ergens wegkroop of dat het weer terug naar buiten vloog. Een vaste rust- of verblijfplaats in dit zeer recent ontstane “gat” is echter onwaarschijnlijk. Waarschijnlijk betrof het een zich oriënterend dier.

Om 22:29 een roepend mannetje patrouillerend aan de hoek van het gebouw. Deze is in ieder geval tot 23:13 nog foeragerend aanwezig, waarna deze niet meer roept. Om 23:27 nog steeds continue intense activiteit van gewone dwergvleermuizen langs de bomenrij. In het totaal worden deze avond 30 waarnemingen gedaan. De bomenrij blijft zeer belangrijk; met foeragerende gewone dwergvleermuis langs de bomenrij. Ook zijn dieren roepend waargenomen gedurende een substantieel deel van de tijd.

Effectanalyse

Op dit moment is niet duidelijk of de bomenrij wordt verwijderd binnen de plannen. De bomenrij aan de zijde van de weg moet worden beschouwd als vaste vliegroute en onderdeel van het essentieel foerageergebied. In de directe omgeving van het onderzoeksgebied is een kraamkolonie aanwezig die (mede) gebruik maakt van het plangebied (de bomenrij). Deze bomenrij (lijnvormige structuur) dient dan ook te worden behouden. Het kappen van deze bomen is dan ook ontheffingsplichtig. Een roepend mannetje gewone dwergvleermuis is langere tijd roepend waargenomen nabij het gebouw. In het te slopen pand zijn echter geen verblijfplaatsen aangetroffen.

Conclusies

Er zijn tijdens het veldonderzoek twee vleermuissoorten waargenomen; de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. In directe omgeving van het plangebied is een kraamkolonie gewone dwergvleermuis aanwezig die twee verblijfplaatsen heeft, namelijk een niet nader geïdentificeerde verblijfplaats langs de school en het huis in de Kromstraat net ten zuiden van het plangebied. Die dieren verhuizen in de loop van het seizoen wat normaal is.

De twee waargenomen laatvliegers hebben wellicht hun verblijfplaats in de woningen ten westen van de sporthal. De sporthal zelf speelt geen rol als verblijfplaats voor een grote groep vleermuizen. Verblijfplaatsen zijn tijdens het onderzoek niet aangetroffen.

De bomenrij langs de Amundsenstraat moet worden gezien als onderdeel van een vaste vliegroute en essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuis en in mindere mate voor laatvlieger. Deze dient volledig te worden behouden. Tijdens de verdere uitvoer van de werkzaamheden (inclusief eventuele vervangende nieuwbouw) dient deze structuur onverlicht te blijven.

Aanbevelingen

Om elk mogelijk negatief effect te voorkomen wordt aangeraden om in de omgeving van het plangebied vier platte vleermuiskasten op te hangen. Deze worden bij voorkeur aan bebouwing opgehangen op minimaal 3 meter hoogte.

Uit telefonisch contact met Ra Infra blijkt dat er verfstelen met Chroom6 zijn aangetroffen in de ondergroei onder de bomenrij. In verband hiermee wil men de ondergroei verwijderen om zodoende de verfstelen eveneens te kunnen verwijderen. Er wordt dringend aangeraden om opnieuw een onderbeplanting aan te brengen. Bij voorkeur inheemse soorten die interessant zijn voor insecten en zodoende de foerageefunctie versterken. Verlichting van de bomenrij tijdens de verdere werkzaamheden (inclusief vervangende nieuwbouw) is niet toegestaan.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Bart Hendriks.